

Vejledning om ansættelsesforhold mellem koreografer og dansere

Denne vejledning henvender sig til koreografer, der fungerer som arbejdsgivere, og dansere, som ansættes af dem.

Formålet med vejledningen er at gøre det nemmere for koreografer og dansere at identificere og løse de problemer, der kan opstå i ansættelsesforhold mellem dem.

Vejledningen handler specifikt om forholdet mellem dansere og koreografer. Den giver derfor ikke en udtømmende gennemgang af alt, hvad man i øvrigt skal være opmærksom på i ansættelsesforhold.

Generelle arbejdsgiverforpligtelser

Når en koreograf, som leder af eget kompagni eller projekt, ansætter dansere, er han eller hun underlagt de almindelige arbejdsgiverforpligtelser i lovgivningen.

Du skal være særligt opmærksom på reglerne i:

- Ansættelsesbevisloven
- Arbejdsmiljøloven
- Arbejdsskadesikringsloven
- Ophavsretsloven

Du finder lovene på www.retsinfo.dk. Hvis du i konkrete tilfælde er tvivl om reglerne, kan du få hjælp hos Dansk Skuespillerforbund.

Generelle arbejdstagerforpligtelser

Når en danser bliver ansat ved et kompagni eller projekt, har han eller hun pligt til at udføre arbejdet efter koreografens anvisninger. Det skal ske inden for de rammer, der er aftalt i ansættelseskontrakten, herunder den fastsatte arbejdstid.

Hvis den ansatte bliver syg eller har en anden meget alvorlig og uopsættelig grund til fravær, skal arbejdsgiveren have besked med det samme.

Er der er tale om sygefravær i længere tid, kan arbejdsgiveren forlange at få en lægeerklæring.

Kommentar:

Lovgivning og aftaler skal altid overholdes ved en ansættelse, men det er vigtigt også at være opmærksom på, at respekt og tillid mellem koreograf og danser er afgørende for, at samarbejdet fungerer.

Ansættelsesaftale

Arbejdsgiveren har pligt til at lave en ansættelseskontrakt. Den skal blandt andet indeholde:

- Arbejdsgivers og arbejdstagers navn og adresse
- Arbejdsstedet, herunder oplysning om evt. turné
- Ansættelsesperiode, herunder dato for arbejdets ophør
- Løn og henvisning til ferieloven
- Den normale daglige/ugentlige arbejdstid
- Øvrige forhold, som har betydning for samarbejdet

Hvis ansættelsesforholdet er omfattet af en overenskomst med Dansk Skuespillerforbund, skal du bruge den ansættelseskontrakt, der hører til overenskomsten.

Hvis ansættelsesforholdet ikke er omfattet af en overenskomst, er den kontrakt, du skriver som arbejdsgiver, gældende for ansættelsen. Du skal være opmærksom på, at alle forhold, som er vigtige for ansættelsen, det kan for eksempel være den ansattes eventuelle andre engagementer eller en aftale om transport, bør stå i kontrakten.

Både koreograf og danser er bundet af kontraktens bestemmelser om ansættelsesperiode og ansættelsens ophør.

Kommentar:

Kravene til ansættelseskontrakten kan ikke fraviges, men husk, at mundtlige ansættelsesaftaler faktisk også er bindende efter dansk lov. Mundtlige aftaler skal hurtigst muligt efterfølges af en skriftlig ansættelsesaftale. Det er vigtigt, at du undgår misforståelser ved mundtlige forespørgsler om engagement. Hvis du ikke kan ansætte, skal du understrege det. Sørg også for at underskrive kontrakterne i god tid før prøvestart.

Arbejds miljø

Arbejds miljøloven siger, at det er din pligt som arbejdsgiver at sørge for, at både indretningen af arbejdsstedet og tilrettelæggelsen af arbejdet er fuldt forsvarligt sikkerheds- og sundhedsmæssigt.

En arbejdsgiver skal overholde reglerne om det ugentlige fridøgn og om hviletiden på 11 timer inden for hver 24 timers periode.

Kommentar:

Du skal være særligt opmærksom på, at opbygningen af kulisser sker sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Indretningen af gulvet er af afgørende betydning for belastningen af danserne og for risikoen for skader. Både arbejdsgiver og ansatte skal sikre sig, at underlaget er forsvarligt.

Fridøgn og hviletid skal naturligvis overholdes, men der skal også indlægges pauser for at minimere risikoen for skader og nedslidning. Hvis underlaget ikke er optimalt, bør der være flere og længere pauser.

Som ansat har man ret til at forlade et arbejdssted eller et område, hvor der er umiddelbar fare.

Vi anbefaler, at ansatte, som er i tvivl om, hvorvidt de kan udføre deres arbejde på forsvarlig vis, kontakter Dansk Skuespillerforbund.

Arbejdsskader

En arbejdsgiver har pligt til at tegne forsikring og i øvrigt overholde de regler, som fremgår af Arbejdsskadesikringsloven.

Arbejdsgiveren har pligt til at anmelde skader, der opstår som følge af arbejdsforholdene. Du kan læse mere på Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside: www.ask.dk.

Ansatte kan på eget initiativ anmelde en arbejdsskade. Dansk Skuespillerforbund hjælper gerne med dette.

Ydelserne efter arbejdsskadesikringsloven kan for eksempel være betaling af udgifter til sygebehandling, optræning og hjælpemidler eller erstatning for tab af erhvervsevne og godtgørelse for varigt mén.

Kommentar:

Akutte og varige arbejdsskader, der er opstået på grund af mangler ved arbejdsstedets indretning eller er sket som uheld/ulykker i forbindelse med udførelse af arbejde på koreografens anvisninger, for eksempel løft, vil som regel blive anerkendt. Til gengæld kan det være svært at få anerkendt belastnings- og nedslidningsskader.

Når en sag er blevet anerkendt af Arbejdsskadestyrelsen, vil den blive behandlet med henblik på at vurdere, om den skadelidte er berettiget til ydelser efter loven.

Arbejdsskadesikringsloven giver ikke mulighed for at få dækket tabt arbejdsfortjeneste. Man bør derfor selv tegne en ulykkesforsikring.

Vi anbefaler, at man kontakter Dansk Skuespillerforbund, hvis man får en anmeldelsespligtig arbejdsskade.

Ophavsret

Koreografen har ophavsretten til værket. Det betyder, at koreografen har eneret til at tillade eller forbyde enhver opførelse af værket, optagelse og gengivelse på film eller tv og spredning af eksemplarer af optagelser. Koreografen kan frit fastsætte vilkårene, herunder betalingen for udnyttelse af værket.

Danserne har ifølge Ophavsretsloven eneret til at tillade eller forbyde at deres præstation bliver optaget på film eller tv.

Kommentar:

Uanset dansernes eneret, er det almindelig praksis at tillade optagelse på billedmedier i disse tilfælde:

- 1. Optagelse af korte uddrag til brug for anmeldelse/foromtale. Tidspunktet for optagelserne skal aftales mellem koreograf og dansere.*
- 2. Videoregistrering af danseforestillinger til intern brug. Optagelsen kræver, at en repræsentant for danserne og koreografen indgår en aftale om brug af og vilkår for videoregistrering.*

Al anden optagelse af en forestilling til brug for tv-visning, filmforevisning, visning på internettet, videogramdistribution m.m. kræver, at dansere og koreograf laver en aftale om betaling. Dansk Skuespillerforbund hjælper gerne med udformningen.

Hvis værket er blevet til i et samarbejde mellem koreograf og dansere, og improvisationer yder et væsentligt bidrag til den færdige koreografi, er dan-

serne at betragte som medkoreografer. Det betyder, at der skal laves en aftale mellem dansere og hovedkoreografen om kreditering, betaling og senere udnyttelse af værket. Aftalen bør indgås inden premieren.

Dansk Skuespillerforbund, april 2017